

ALEKSANDRA KŁOS-SKRZYPCZAK

Uniwersytet Śląski w Katowicach
Wydział Teologiczny**Sprawozdanie z ogólnopolskiej konferencji**
Dialog w profilaktyce uzależnień – interdyscyplinarna perspektywa
działań makrospołecznych

(Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego, Katowice, 12 kwietnia 2019)

Dialog w profilaktyce uzależnień – interdyscyplinarna perspektywa działań makrospołecznych to tytuł konferencji, która z inicjatywy Studenckiego Koła Nauk o Rodzinie *Pro* została zorganizowana 12 kwietnia 2019 r. na Wydziale Teologicznym Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Konferencja stanowiła pokłosie dwóch edycji badań społecznych, które w latach 2017 i 2018 zostały przeprowadzone na terenie miasta Mysłowice w temacie działań profilaktycznych dzieci i młodzieży przez dr Aleksandrę Kłos-Skrzypczak¹. Wyniki wspomnianych badań były na bieżąco omawiane, analizowane i opracowywane w ramach spotkań Studenckiego Koła Naukowego Nauk o Rodzinie *Pro*, czego efektem stanowi monografia naukowa *Dialog w perspektywie mikrostruktur społecznych. Ujęcie interdyscyplinarne*².

Program konferencji składał się z dwóch części: teoretycznej (dwie sesje) oraz warsztatowej. Na zakończenie każdej z sesji był czas na zadanie pytań prelegentom oraz wysłuchanie opinii i przemyśleń uczestników konferencji. Zasadnicza część konferencji, po uprzedniej rejestracji uczestników, rozpoczęła się o godzinie 9.00, a zgromadzonych gości przywitał ks. dr hab. prof. UŚ Antoni Bartoszek, dziekan Wydziału Teologicznego.

Sesję pierwszą, moderowaną przez dr Mariolę T. Kozubek (Uniwersytet Śląski), rozpoczęła prelekcja dr hab. prof. KUL Doroty Kornas-Bieli (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II) na temat *Profilaktyka uzależnienia od mediów. Aspekt psychopedagogiczny*. W swoim wystąpieniu prof. Kornas-Biela zwróciła uwagę na rodzinny aspekt uwarunkowań uzależnień od mediów oraz omówiła wyniki prowadzonych badań w tym zakresie. Drugi w kolejności referat wygłosił dr Arkadiusz Wąsiński (Uniwersytet Łódzki). W swojej prelekcji *Kluczowe znaczenie dialogu wychowawczego w przestrzeni domu rodzinnego dla profilaktyki netoholizmu dzieci i młodzieży* dr Wąsiński zaprezentował metody wychowania demokratycznego oraz przedstawił style komunikacji wewnątrzrodzinnej, bazującej na zasadach otwartej komunikacji dialogowej. Ksiądz dr hab. prof. UE Grzegorz Polok (Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach) wygłosił referat: *Terapia dorosłych dzieci z rodzin dysfunkcyjnych jako forma przeciwdziałania wchodzeniu w uzależnienia*. Prelekcja księdza profesora koncentrowała się wokół problemów, z którymi borykają się

¹ Badania *Diagnoza zagrożeń społecznych wśród uczniów myślowickich szkół podstawowych i ponadpodstawowych na terenie miasta Mysłowice* były przeprowadzone w październiku 2017 i 2018 r. Na przestrzeni tych dwóch lat w badaniach wzięło udział prawie 5 tysięcy uczniów myślowickich szkół podstawowych, ponadpodstawowych oraz zespołów szkolno-przedszkolnych.

² Zob. *Dialog w perspektywie mikrostruktur społecznych. Ujęcie interdyscyplinarne*, red. A. Kłos-Skrzypczak, Katowice 2019.

Dorośle Dzieci z Rodzin Dysfunkcyjnych (DDD) oraz traktowała o formach pomocy członkom tejże grupy. Na zakończenie sesji wyniki swoich badań przedstawiła dr Aleksandra Kłós-Skrzypczak (Uniwersytet Śląski). W referacie *Zagrożenia społeczne wśród uczniów myślowickich szkół – analiza wyników badań* dr Kłós-Skrzypczak zaprezentowała metodologię badań oraz przedstawiła wnioski wyprowadzone z diagnozy.

O godzinie 11.15 rozpoczęła się sesja druga, której moderatorem była mgr lic. Marcelina Szymczyk (Uniwersytet Śląski). *Potrzeba dialogu dzieci z rodzicami w kontekście seksualności* to tytuł referatu, który wygłosiła dr Leokadia Szymczyk (Uniwersytet Śląski). W swoim wystąpieniu dr Szymczyk zwróciła uwagę na funkcjonujące w rodzinie tabu językowe, międzypokoleniowe oraz tabu odrębnej płci. Na zakończenie swojego wystąpienia dr Leokadia Szymczyk podkreśliła wartość rozmów prowadzonych przez rodziców z dziećmi na temat ludzkiej płciowości. Następnie głos zabrała dr Karolina Kmieciak-Jusięga (Akademia Ignatianum w Krakowie). Podczas referatu *W dialogu z młodzieżą, czyli o ogólnopolskiej kampanii edukacyjno-profilaktycznej „Bądźmy poszukiwaczami autorytetu”* dr Kmieciak-Jusięga zaprezentowała cel, narzędzia oraz materiały wykorzystywane podczas ogólnopolskiej kampanii, jak również omówiła jej efekty. Warto w tym miejscu wspomnieć, iż poprzez kampanię *Bądźmy poszukiwaczami autorytetu* dzieci uczą się, jak ocenić, kto jest autorytetem i w jaki sposób także w sobie kształtować cechy mistrza. Następnie moderator sesji, mgr lic. Marcelina Szymczyk, zaprosiła starszego aspiranta Dariusza Opatrzyka (Komenda Miejska Policji w Mysłowicach). Funkcjonariusz opowiedział, jakie działania profilaktyczne podejmowane są na terenie miasta Mysłowice przez policjantów z Komendy Miejskiej Policji. Warto wspomnieć, iż aspirant Opatrzyk jest członkiem Zespołu ds. Profilaktyki Społecznej, Nietletnich i Patologii KMP w Mysłowicach, zaś od ponad roku, na mocy zawartego porozumienia, współpracuje z Uniwersytetem Śląskim w ramach psychoprofilaktyki. Pani lic. Dorota Biskowska-Urbaniak (Uniwersytet Szczeciński), będąca przedstawicielem Studenckiego Koła *Famili-Art* z Uniwersytetu Szczecińskiego, zabrała głos na temat *Dialog motywujący jako narzędzie pomocowe w terapii uzależnień*. Prelegentka skupiła się na poradnictwie rówieśniczym jako procesie pomocy, który obejmuje interakcję pomiędzy doradcą a osobą, która potrzebuje zmiany, oraz przedstawiła spodziewane efekty tejże formy pomocowej. *Duchowe aspekty profilaktyki uzależnień* to temat przedostatniego referatu, wygłoszonego przez mgr Justynę Kapłańską (Uniwersytet Śląski). Mgr Kapłańska zwróciła uwagę, iż w kontekście profilaktyki istotna wydaje się rola kierownictwa duchowego jako forma wsparcia pomagająca różnicować pojawiające się w życiu trudności. Na zakończenie sesji głos zabrała mgr Magdalena Biolik, która w swoim referacie *Wychowanie do wstrzemięźliwości jako podstawa profilaktyki zachowań ryzykownych* uzasadniała, dlaczego młodzi ludzie podejmują zachowania ryzykowne oraz omówiła korzyści płynące z działań profilaktycznych typu A – wychowanie do abstynencji.

Po prelekcji mgr Biolik głos zabrała dr Aleksandra Kłós-Skrzypczak, która wyraziła wdzięczność za pracę konferencyjną członkom Studenckiego Koła Naukowego Nauk o Rodzinie Pro Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach oraz zaprosiła na przerwę obiadową. Jednocześnie dr Kłós-Skrzypczak zamknęła część teoretyczną konferencji *Dialog w profilaktyce uzależnień – interdyscyplinarna perspektywa działań makrospołecznych*.

Część warsztatowa, która rozpoczęła się o godzinie 14.00, wymagała podzielenia uczestników konferencji na dwie grupy. Warsztaty prowadzili równolegle: dr hab. Marek Wójtowicz (Uniwersytet Śląski) oraz dr Marcin Moroń (Uniwersytet Śląski). Pierwszy prowadzący, posiadający wieloletnie doświadczenie w realizacji programów profilaktycznych w świetlicach socjoterapeutycznych oraz aresztach śledczych, poprowadził zajęcia

Postawa empatyczna jako konieczny element działań profilaktycznych. Celem warsztatu było zwiększenie świadomości uczestników co do znaczenia postawy empatycznej oraz podniesienie kompetencji w zakresie jej rozwijania. Dr Marcin Moroń, drugi prowadzący, w warsztacie *W dialogu z samym sobą... Analiza skryptu życiowego jako metoda profilaktyki zachowań ryzykownych* przedstawił założenia dotyczące skryptu psychologicznego, metody odkrywania go i sposoby w jakie skrypt rzutuje na podejmowanie lub unikanie zachowań ryzykownych. Warto wspomnieć, iż w swojej pracy zawodowej dr Moroń zajmuje się diagnostyką i opiniowaniem psychologicznym oraz prowadzi zajęcia z zakresu rozwijania zdolności komunikacyjnych.

Warsztaty zakończyły się około godziny 15.30, zaś wszyscy obecni na konferencji otrzymali certyfikaty potwierdzające uczestnictwo. Należy zwrócić uwagę, iż na konferencję przybyło liczne grono pracowników Ośrodków Pomocy Społecznej z Rudy Śląskiej oraz Katowic, jak również rzesza psychologów, pedagogów oraz nauczycieli z miasta Mysłowice. Wszyscy oni wyrazili chęć uczestnictwa w tego typu teoretyczno-praktycznych przedsięwzięciach organizowanych przez Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego.